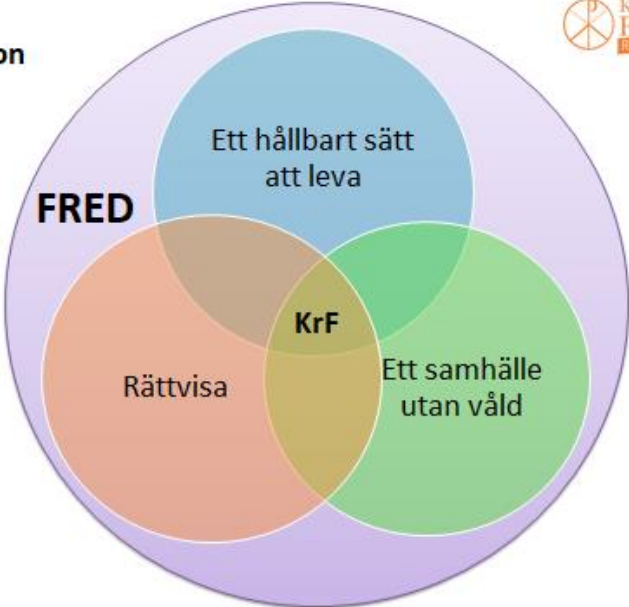

Kristna Fredsrörelsens

Effektrapport 2020 för verksamhetsåret 2019

1. Avgränsningar

<p>Organisationen</p>	<p>Kristna Fredsrörelsen är en ideell förening som har en 100-årig historia av att arbeta för fred, ickevåld och rättvisa, där organisationen vill inspirera, utbilda och mobilisera människor för en fredligare värld.</p> <p>Vision</p> <p>Kristna Fredsrörelsen arbetar inom följande verksamhetsområden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Internationell medföljning: skydd av MR-försvarare • Internationellt partnerstöd: att bygga fred och rättvisa tillsammans • Information och påverkan: en ickevåldets röst • Utbildning och engagemang: att vara förändringen • Rörelse, medlemmar och insamling: fler för fred • Kapacitet och strategi: resultat i en föränderlig omvärld <p>Den internationella medföljningen genomförs i de latinamerikanska länderna Colombia, Guatemala och Mexiko. Internationellt partnerstöd ges till civila fredskrafter i Colombia, Sydsudan samt Maghrebregionen i norra Afrika. Kommunikation, utbildning och stärkt folkrörelsearbete</p>
------------------------------	---

	sker främst i Sverige, men vi agerar även på EU-nivå genom arbete i nätverken ODHACO och EU-LAT som arbetar för mänskliga rättigheter i Colombia respektive Centralamerika och Mexiko.
Rapportens avgränsningar	Effektrapporten är begränsad till att omfatta verksamhetsområdet Internationell medföljning; skydd av MR-försvare i Colombia, Guatemala och Mexiko, det så kallade Fredstjänstprogrammet. Rapporten inbegriper verksamhetsåret 2019.

2. Förändringsteori

Problem och målgrupper	<p>Länderna Guatemala, Mexiko (delstaten Chiapas) och Colombia definieras som medelinkomstländer enligt OECD-DAC:s lista för mottagarländer för bistånd, men samtliga länder pågas också av en mycket hög ojämlikhet och utrymmet för civilsamhället starkt begränsat och förekomsten av hot och våld mot människorättsförsvare hög. Även omfattningen av korruption och nepotism är stor i samtliga länder, något som hotar rättssäkerheten för människorättsförsvare.</p> <p>Verksamheten möjliggör för civilsamhället att agera watchdog gentemot statliga myndigheter och arbeta för långsiktigt hållbara lösningar och institutioner som kan bidra till fred och rättvisa.</p> <p>I samtliga tre länder finns en stor socioekonomisk ojämlikhet och en koncentration av politisk och ekonomisk makt hos en liten samhällselit. I en självförstärkande dynamik där maktkoncentrationen möjliggör beslut, korruption och straffrihet som gynnar de redan privilegierade bibehålls strukturer där livsvillkoren för olika grupper i samhället är mycket ojämlika. I samtliga tre kontexter har detta i något läge lett till både fredlig och väpnad organisering för ett rättvisare samhälle, men fredsprocesserna har kommit olika långt och implementeringen mötts av olika typer av motstånd.</p> <p>I Guatemala är fredsavtalet snart 25 år gammalt, men stora delar av implementeringen har uteblivit och rättsprocesser för brott begångna under kriget pågår fortfarande. De ojämlikheter som låg till grund för konflikten kvarstår, och så även de maktförhållanden som rådde när den väpnade konflikten officiellt tog slut. Det finns fortfarande starka band mellan den ekonomiska, politiska och militära makten – och i många fall också den organiserade brottsligheten – som gör förändringsarbete svårt och farligt.</p> <p>I Chiapas, Mexiko, är konflikten frusen, och Zapatistarmén och andra grupper har byggt autonoma samhällsstrukturer utanför statsmakten.</p>
-------------------------------	--

	<p>Även här finns kopplingar mellan staten och den organiserade brottsligheten som utgör grogrund för korruption och straffrihet.</p> <p>I Colombia är fredsavtalet mellan FARC och regeringen från 2016 ett omfattande försök att hantera grundorsakerna till konflikten, med skrivningar om bland annat landreform. Den nuvarande regeringen gick dock till val på kritik av fredsavtalet och stora delar av implementeringen har försenats. Fredsförhandlingar med den kvarvarande gerillan ELN avbröts av regeringen i januari 2018.</p> <p>I flera rurala områden i alla tre länder är den enda statliga närvaron militär, vilket leder till en militarisering av det civila livet och till att staten prioriterar militära lösningar. Det politiska ansvarsutkrävandet är svagt. Det finns omfattande korruptionsnätverk mellan affärsintressen, statliga tjänstemän och säkerhetsstyrkor som i kombination med svaga institutioner leder till stor utsatthet och rättslöshet för MR-försvare. Otaliga mord på människorättsförsvare klaras aldrig upp och ingen ställs till svars. Genusrelaterade attacker mot kvinnor och HBTQ-personer stannar också ofta i straffrihet.</p> <p>I samtliga länder är en av de absoluta huvudfrågorna i den ursprungliga konflikten tillgången och rätten till mark, där det också finns starka ekonomiska intressen för olika typer av exploatering av naturresurser. Flertalet av de regioner Kristna Fredsrörelsen arbetar i har en mycket hög biologisk mångfald och rik tillgång på mineraler och naturresurser. Storskaliga ekonomiska projekt som drivs på av internationella företag riskerar att radera ur folks traditionella levnadssätt och småbönders möjligheter till försörjning. I många fall är projekten också ett direkt hot mot människors hälsa och den biologiska mångfalden genom att vatten och mark förorenas eller att småskaligt jordbruk eller skog ersätts av monokulturer. Fisket är på många håll helt förstört av gifter men människor fortsätter att äta fisken eftersom de inte har alternativ. Även vissa vattenkraftsdammar byggs med undermålig standard och hotar att brista. Satsningar på en exportgröda som palmolja-plantage hotar ekosystem och biologisk mångfald.</p> <p>Även drokarteller och organiserad brottslighet deltar i kampen om marken för att få kontroll över odlingsmark eller transportvägar, särskilt i Mexiko och Colombia. Pressen på naturresurserna har också ökat i områden som tidigare inte gick att exploatera på grund av den väpnade konflikten i Colombia – trots att fredsavtalet stipulerar rätten till återvändande för internflyktingar och hållbar försörjning inom småskaligt jordbruk.</p>
--	--

	<p>Studier visar att miljörettsförsvarare är bland de allra mest utsatta människorättsförsvararna globalt.</p> <p>Människorättsförsvarares hotbild påverkas av huruvida de är kvinnor eller män. Hoten mot kvinnliga människorättsförsvarare riktar sig oftare mot deras hemmiljö och familj och inbegriper oftare sexuellt våld. Stigmatisering och smutskastning av kvinnliga MR-försvarare är mycket utbredd eftersom de utmanar den traditionella kvinnorollen. De ifrågasätts, både offentligt och i vissa fall även från sitt eget sammanhang, i sin roll som kvinna, mor eller partner för att de väljer att engagera sig utanför hemmet. I Colombia har genusfrågan varit avgörande för motståndet mot fredsavtalet, som med sina progressiva skrivningar ansågs utgöra ett "hot mot familjen". Det är också vanligt att kvinnliga människorättsförsvarare i patriarkala kontexter har en mer undångömd roll i rörelser genom att t.ex. stötta med service och stöd till ledargestalterna, som ofta är män, och att deras behov av säkerhet därför inte tas på lika stort allvar. Klassfrågor, rurala/urbana kontexter, etnicitet, funktionsvariationer och sexuell läggning är ytterligare aspekter som påverkar kvinnliga MR-försvarares hotbild och resurser för att skydda sig från hot och våld. Exempelvis har urbana, heterosexuella medelklasskvinnor från mestisbefolkningen större möjligheter att ta plats som MR-försvarare än fattiga urfolkskvinnor som bor på landsbygden.</p>
<p>Resurser för att nå tänkta effekter</p>	<p>Kristna Fredsrörelsens övergripande strategi i det internationella arbetet är att stärka rättighetsbärare och civilsamhällesorganisationers eget arbete för fred och rättvisa. Under 2019 har vi tillsammans med lokala civilsamhällespartners genomfört gemensamma konfliktanalyser och använt oss av verktyg för planering och uppföljning av strategiskt fredsarbete för att identifiera hur och när vi bäst kan arbeta för att bidra till en fredligare och mer rättvis utveckling i de kontexter där programmet verkar. Strategierna bygger på att vi tillsammans identifierat vilka faktorer som hindrar en fredlig och rättvis utveckling och driver våld och förtryck i respektive kontext, och var vi som organisationer med våra kapaciteter och identiteter är mest lämpade att ingripa för att bidra till en positiv förändring.</p> <p>Våra civilsamhällespartners arbetar med fem olika metoder för att möjliggöra samhällsförändring. De mobiliserar rättighetsbärare och opinionsbildare, de påverkar beslutsfattare och skyldighetsbärare, de deltar aktivt i samhällsprocesser för fred, försoning och rättvisa, de kapacitetsstärker individer, civilsamhällesorganisationer och i vissa fall även skyldighetsbärare i frågor som rör fred och rättvisa och de arbetar</p>

	<p>direkt med konfliktlösning på lokal nivå i konfliktutsatta kontexter. Det övergripande målet för deras verksamhet är att möjliggöra en fredlig och rättvis utveckling genom att lagar, avtal och regler utformas och följs, att mekanismer för fred och rättvisa är inkluderande samt att kapacitet, opinion och normer hos individer och civilsamhälle möjliggör fredlig konfliktlösning.</p> <p>Förändringsteorin bygger på att de olika typerna av arbete länkas samman och förstärker varandra. Inom Fredstjänstprogrammet bidrar Kristna Fredsrörelsen till denna förändring genom att tillföra resurser i form av skydd och handlingsutrymme genom medföljning eller stärkt kapacitet genom finansiellt och operativt stöd.</p>
<p>Aktiviteter för att nå tänkta effekter</p>	<p>Inom Fredstjänstprogrammet stödjer vi människorättsförsvarare som arbetar med att omvandla grundorsaker till konflikt, och som i det arbetet utsätts för hot och våld. De frågor som våra medföljda arbetar med är inte bara centrala som konflikt drivande faktorer utan också några av de farligaste som finns för människorättsförsvarare. Deras möjlighet att verka är inte bara beroende av finansiella resurser, utan också av säkerhet, både omedelbart i särskilt utsatta lägen som under demonstrationer, resor eller möten och på längre sikt genom stärkta institutioner och system.</p> <p>Kristna Fredsrörelsen använder sig av flertalet metoder för att öka handlingsutrymmet för människorättsförsvarare, för att dessa i sin tur ska ha möjlighet att fortsätta sitt viktiga arbete.</p> <p>Det görs genom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • preventiv fysisk närvaro för att motverka hot och öka handlingsutrymmet (fysisk medföljning) • påverkan gentemot skyldighetsbärare för ett större ansvarstagande för MR-försvarares säkerhet och inkludering i beslutsprocesser (politisk medföljning) • strategisk kommunikation för ökad legitimitet för MR-försvarare (höjd profil) • kapacitetsstärkning vad gäller MR-försvarares förmåga till riskhantering och att utveckla egna strategier för skydd. <p>Tillsammans med andra civilsamhällesaktörer nationellt, regionalt och internationellt bedriver Kristna Fredsrörelsen påverkansarbete för att öka det demokratiska utrymmet för civilsamhället i våra verksamhetsländer.</p>

<p>Effekter på längre sikt</p>	<p>Internationell medföljning är en ickevåldsmetod för att ingripa i kontexter där orättvisor upprätthålls av våld och hot. Genom att hindra våld och skapa utrymme för MR-försvarare så kan de grundläggande konflikterna i samhället påverkas och demokratin stärkas. Närvaron av säkerhet, mänskliga rättigheter och rättssäkerhet minskar risken för en återgång till en väpnad konflikt. Ett starkt civilsamhälle kan påverka utvecklingen i landet och påverka staten att ta sitt ansvar för medborgarnas säkerhet och rättigheter. Civilsamhället stärks dels genom den relationella styrkan i den internationella medföljningen – att känna sig sedd, bekräftad och stärkt – dels den avhållande effekten den internationella medföljningen har gentemot förövare och/eller skyldighetsbärare.</p> <p>Den avhållande effekten gentemot förövare grundar sig dels i att ha goda argument för att skapa en <i>politisk vilja</i> för fred och mänskliga rättigheter, och dels i att kunna visa på en <i>politisk kostnad</i> för att inte göra det.</p>
---------------------------------------	---

3. Resurser

<p>Organisationens totala verksamhetskostnader under 2019</p>	<p>28 731 110 SEK</p>
<p>Organisationens verksamhetskostnader för Fredstjänstprogrammet</p>	<p>15 658 847 SEK</p>

4. Prestationer

<p>Prestationer</p>	<p>574 stycken fysiska medföljningar har genomförts under året, där 571 personer medföljts från 42 olika organisationer/aktörer. Andelen kvinnor som medföljs utgör cirka 42 %. Andelen urfolk är högt, särskilt i Guatemala där det utgör cirka 95 % av de medföljda.</p> <p>Under 2019 såg vi en global trend med negativ politisk utveckling och minskat demokratiskt utrymme som försvårande situation för MR-försvarare, inte minst i våra tre programländer. Det saknas fortfarande ett politiskt erkännande av de människorättsförsvarare som arbetar för</p>
----------------------------	--

miljö-, land- och urfolksrättigheter och det är också dessa MR-försvare som är mest utsatta för våld och trakasserier.

I alla tre programländer uppger de medföljda att Kristna Fredsrörelsens medföljning har stor effekt för deras säkerhet. Även om inte hoten och aggressionerna alltid minskar i kontexter av eskalerande våld och ökad polarisering, så möjliggör medföljningen att de vågar fortsätta sitt arbete.

Kristna Fredsrörelsen medföljer till exempel Fader Marcelo Pérez Pérez, katolsk präst i Chiapas, Mexiko. Han leder folkrörelsen ”Det troende folket” som utmanar starka ekonomiska och politiska krafter, droghandel och multinationella företag med intressen i landets naturtillgångar. Han säger:

”Målet med vårt arbete är att nå rättvisa, självbestämmande, ta hand om moder jord och att arbeta mot korruption och fattigdom.

Tack vare Kristna Fredsrörelsens närvaro känner vi oss trygga att fortsätta vandra för rättvisa och fred. Om inte Kristna Fredsrörelsen hade medföljt mig hade jag inte levt idag. Utan deras arbete, deras stöd och vänskap så skulle jag inte kunna fortsätta att organisera mig.”

Under 2019 såg vi en ökad effekt gällande att påverka hot och aggressioner mot kvinnliga MR-försvare. En ökad andel kvinnor medföljs i alla tre länder och förståelsen för hur medföljningen kan göras strategisk i relation till kvinnliga MR-försvare har ökat. Till exempel framhåller kvinnoorganisationen Sisma Mujer i Colombia att Kristna Fredsrörelsen företräder en skyddsmodell som är ett alternativ till den maskulina skyddsmodell som dominerar samtalet om skydd.

Kristna Fredsrörelsen är en ledande och efterfrågad aktör inom kapacitetsstärkning i ickevåldslig säkerhet och skydd där 13 MR-organisationer har genomgått en sådan utbildning under 2019. Resultaten efter genomgången kurs visar på förändrad kultur, attityd och beteende på både organisations- och individnivå. Kvinnoorganisationen CMDCH i Mexiko uppger i utvärderingar till exempel att de fått ökad tillit till varandra och de fysiska förändringar de gjort – som larm och övervakningskameror – gör att de nu känner sig säkra i arbetssammanhang trots att de känner sig osäkra i övrigt. Organisationen Corporación Claretiana uttrycker att utbildningarna fått dem att bli medvetna om vikten av att ta hand om sin psykosociala hälsa, samtidigt som de identifierar sin höga arbetsbelastning som det främsta hindret för ett förändrat beteende – vilket visar på behovet av att hålla i processen för att nå resultat.

Kvinnliga MR-försvare som genomgått kapacitetsstärkning i Guatemala uppger att de har utvecklat nya rutiner tack vare

	utbildningarna och att de fått nya färdigheter i att analysera säkerhetsincidenter.
--	---

5. Utvärdera

<p>Utvärderade prestationer i förhållande till använda resurser, tidigare resultat, andras resultat och/eller satta mål</p>	<p>Under 2019 har en strategiprocess genomförts i alla tre länderna som syftat till en ökad förståelse om hur Kristna Fredsrörelsens verksamhet bidrar till hållbar fred och rättvisa i de olika kontexterna. Genom utvärdering, kontextanalys och diskussioner kring programmet utifrån verktyget för strategiskt fredsbyggande (Reflecting on Peace Practice - RPP) har nya eller stärkta prioriteringar inom respektive programland tagits fram.</p>
<p>Lärdomar och vad vi avser göra för att upprätthålla och förbättra resultatet i framtiden</p>	<p>I Colombia ledde konfliktanalysen till en mycket stark insikt om att fredsavtalet i Colombia hanterar grundorsaker till konflikt och konfliktens starkast självförstärkande dynamiker, men också att dessa hör intimt samman med privilegier hos delar av samhällseliten, vilket gör att det finns starka intressen mot implementeringen. Utifrån detta tittar vi på hur vi bäst prioriterar våra resurser för att stötta en fortsatt fredlig utveckling.</p> <p>I Chiapas, Mexiko visade konfliktanalysen tillsammans med våra medföljda att dessa representerar ett ganska snävt perspektiv på kontexten som gör det svårt att diskutera horisontella aspekter av konflikt och ta ett bredare grepp om vad som krävs för en fredlig utveckling i Chiapas, samtidigt som medföljningen av människorättsförsvare kan minska risken för upptrappad destruktiv konflikt.</p> <p>Generellt sett är situationen i Guatemala är särskilt utmanande och svår att navigera i, det är ofta svårt att upprätthålla bra kontakt med de medföljda och kommunikation försvåras av övervakning, hot och ryktesspridning. Kristna Fredsrörelsen har stärkt sin närvaro och kompetens med en landrepresentant och vi ser därför större möjligheter att ha inflytande på samhällsutvecklingen genom stärkt politiskt påverkansarbete och bättre kunna utnyttja vår roll som svensk organisation.</p> <p>Ett lärande från året är att medvetna satsningar ger resultat. Vi har gjort tydliga satsningar på att till exempel stärka genusperspektivet och i högre grad nå ut till kvinnliga MR-försvare och likaledes på utbildningar i säkerhet och skydd i Mexiko, och kan konstatera att satsningarna har gett tydliga utdelningar i effekt.</p>

6. Mätetal

<p>Definitioner för kvantitativa mätetal att mäta prestationer</p>	<ul style="list-style-type: none">• Antal genomförda fysiska medföljningar• Antal MR-försvare som medföljts (män/kvinnor)• Antal organisationer som medföljts• Antal genomförda utbildningar i skydd och säkerhet• Antal individer som genomgått en utbildning i skydd och säkerhet• Antal åtaganden från skyldighetsbärare som följd av påverkansarbetet från Kristna fredsrörelsen• Procent av medföljda som bekräftar att hotnivå och aggressioner har minskat på grund av Kristna Fredsrörelsens arbete
---	---